

Suvestinė redakcija nuo 2017-06-23 iki 2018-02-22

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-01-28, i. k. 2016-01704

Nauja redakcija nuo 2017-04-08:

Nr. [3D-238](#), 2017-04-07, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06030

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS 2014–2020 METŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS ANTROJO SĄJUNGOS PRIORITETO „APLINKOSAUGOS POŽIŪRIU
TVARIOS, EFEKTYVIAI IŠTEKLIUS NAUDOJANČIOS, INOVACINĖS,
KONKURENCINGOS IR ŽINIOMIS GRINDŽIAMOS AKVAKULTŪROS SKATINIMAS“
PRIEMONĖS „PRODUKTYVIOS INVESTICIJOS Į AKVAKULTŪRĄ“ ĮGYVENDINIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2016 m. sausio 28 d. Nr. 3D-36
Vilnius

Vadovaudamasis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/2135 (OL 2016 L 338, p. 34), 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1255/2011 (OL 2014 L 149, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/1930 (OL 2015 L 282, p. 2), 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB (OL 2013 L 354, p. 22), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. spalio 20 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2017/87 (OL 2017 L 14, p. 9), 2014 m. gruodžio 16 d. Komisijos

reglamentu (ES) Nr. 1388/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba įmonėms, kurios verčiasi žvejybos ir akvakultūros produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 369, p. 37), 2014 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/288, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo papildomas nuostatomis dėl paraiškų nepriimtino laiko tarpio ir datų (OL 2015 L 51 p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. rugsėjo 30 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/2252 (OL 2015 L 321 p. 2), Lietuvos Respublikos partnerystės sutartimi, patvirtinta Europos Komisijos 2014 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. C(2014)4234, su paskutiniais pakeitimais, patvirtintais Europos Komisijos 2016 m. liepos 14 d. sprendimu Nr. C(2016)4359, Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programa, patvirtinta Europos Komisijos 2015 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu Nr. C(2015)5897, Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 907 „Dėl institucijų, atsakingų už Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos valdymą ir kontrolę, paskyrimo“, atsižvelgdamas į Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-75 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, ir į Lietuvos akvakultūros sektoriaus plėtros 2014–2020 metais planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 3D-393 „Dėl Lietuvos akvakultūros sektoriaus plėtros 2014–2020 metais plano patvirtinimo“,

t v i r t i n u Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos antrojo Sąjungos prioriteto „Aplinkosaugos požiūriu tvarios, efektyviai išteklius naudojančios, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos akvakultūros skatinimas“ priemonės „Produktyvios investicijos į akvakultūrą“ įgyvendinimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės
ūkio ministro 2016 m. sausio 28 d.
įsakymu Nr. 3D-36
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2017 m. balandžio 7 d.
įsakymo Nr. 3D-238 redakcija)

**LIETUVOS ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS 2014–2020 METŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS ANTROJO SĄJUNGOS PRIORITETO „APLINKOSAUGOS POŽIŪRIU
TVARIOS, EFEKTYVIAI IŠTEKLIUS NAUDOJANČIOS, INOVACINĖS,
KONKURENCINGOS IR ŽINIOMIS GRINDŽIAMOS AKVAKULTŪROS SKATINIMAS“
PRIEMONĖS „PRODUKTYVIOS INVESTICIJOS Į AKVAKULTŪRĄ“ ĮGYVENDINIMO
TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos antrojo Sąjungos prioriteto „Aplinkosaugos požiūriu tvarios, efektyviai išteklius naudojančios, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos akvakultūros skatinimas“ priemonės „Produktyvios investicijos į akvakultūrą“ (toliau – Priemonė) įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/2135 (OL 2016 L 338, p. 34), 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1255/2011 (OL 2014 L 149, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/1930 (OL 2015 L 282, p. 2) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 508/2014), 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB (OL 2013 L 354, p. 22), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. spalio 20 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2017/87 (OL 2017 L 14, p. 9), 2014

m. gruodžio 16 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1388/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba įmonėms, kurios verčiasi žvejybos ir akvakultūros produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 369, p. 37) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1388/2014), 2014 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/288, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo papildomas nuostatomis dėl paraiškų nepriimtumo laikotarpio ir datų (OL 2015 L 51 p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. rugsėjo 30 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/2252 (OL 2015 L 321 p. 2) (toliau – Reglamentas (ES) 2015/288), Lietuvos Respublikos partnerystės sutartimi, patvirtinta Europos Komisijos 2014 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. C(2014)4234, su paskutiniais pakeitimais, patvirtintais Europos Komisijos 2016 m. liepos 14 d. sprendimu Nr. C(2016)4359, Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programa, patvirtinta Europos Komisijos 2015 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu Nr. C(2015)5897 (toliau – Veiksmų programa), Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 907 „Dėl institucijų, atsakingų už Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos valdymą ir kontrolę, paskyrimo“, atsižvelgiant į Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-75 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės), ir į Lietuvos akvakultūros sektoriaus plėtros 2014–2020 metais plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 3D-393 „Dėl Lietuvos akvakultūros sektoriaus plėtros 2014–2020 metais plano patvirtinimo“ (toliau – Akvakultūros plėtros planas), nuostatas.

2. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai ir sąvokos:

2.1. Sutrumpinimai:

2.1.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

2.1.2. **EJRŽF** – Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondas.

2.1.3. **ES** – Europos Sąjunga.

2.1.4. **EŽF** – Europos žuvininkystės fondas.

2.1.5. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

2.2. Sąvokos:

2.2.1. **Paramos sutartis** – paramos projektams, įgyvendinamiems pagal Veiksmų programos priemones, skyrimo sutartis, kai tokia sutartis sudaroma.

2.2.2. **Projekto bendrosios išlaidos** (toliau – bendrosios išlaidos) – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosaugos ir ekonominiu tvarumu,

įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projektų aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu ir (arba) išperkamąja nuoma.

2.3. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Taisyklių 1 punkte nurodytuose teisės aktuose.

3. Taisyklės nustato paramos teikimo ir administravimo tvarką pagal Priemonę, numatytą Reglamento (ES) Nr. 508/2014 48 straipsnio 1 dalies a, b, c, d, f, g, h punktuose. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglamentuoja šios Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

II SKYRIUS PRIEMONĖS KONKRETUS TIKSLAS

4. Priemonės konkretus tikslas – akvakultūros įmonių, visų pirma labai mažų, mažų ir vidutinių (toliau – MVI), konkurencingumo bei gyvybingumo didinimas, įskaitant saugos ir darbo sąlygų gerinimą.

III SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

5. Pagal Priemonę remiamos produktyvios investicijos į akvakultūrą (išskyrus investicijas į energijos vartojimo efektyvumo didinimą, atsinaujinančią energiją), kaip numatyta Reglamento (ES) 508/2014 48 straipsnio 1 dalies a, b, c, d, f, g, h punktuose:

5.1. produktyvios investicijos į akvakultūrą;

5.2. akvakultūros produkcijos ir auginamų rūšių įvairinimas;

5.3. akvakultūros ūkių modernizavimas, įskaitant akvakultūros srities darbuotojų darbo ir saugos sąlygų gerinimą;

5.4. tobulinimas ir modernizavimas, susijęs su gyvūnų sveikata bei gerove, įskaitant įrangos, skirtos ūkiams apsaugoti nuo laukinių plėšrūnų, pirkimą;

5.5. investicijos į akvakultūros produktų kokybės gerinimą ar pridėtinės vertės kūrimą (išskyrus perdirbimą);

5.6. esamų akvakultūros tvenkinių ar lagūnų atkūrimas pašalinant dumblą arba investicijos, skirtos dumblo nusėdimo prevencijai (netaikoma įmonėms, gaunančioms paramą pagal Veiksmų programos antrojo Sąjungos prioriteto „Aplinkosaugos požiūriu tvarios, efektyviai išteklius naudojančios, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos akvakultūros skatinimas“

priemonę „Aplinkosaugos funkcijas atliekanti akvakultūra“, jei jų gamtotvarkos plane numatytos su dumblo šalinimu susijusios išlaidos);

5.7. akvakultūros įmonių pajamų įvairinimas plėtojant papildomą veiklą.

6. Parama pagal Taisyklių 5.7 papunktį teikiama tik akvakultūros įmonėms, jei papildoma veikla yra susijusi su pagrindiniu įmonės akvakultūros verslu, įskaitant žūklės turizmą, akvakultūros aplinkosaugos funkcijas arba šviečiamąją su akvakultūra susijusią veiklą.

7. Parama pagal Priemonę neteikiama genetiškai modifikuotų organizmų auginimo veiklai.

IV SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

8. Paramos paraiškas pagal Priemonę gali teikti MVĮ ir didelės įmonės (kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1388/2014 I priede), užsiimančios arba siekiančios užsiimti akvakultūra (toliau – Pareiškėjas).

9. Pareiškėjas ar jo atstovas turi būti ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus.

V SKYRIUS PARAMOS DYDIS, INTENSYVUMAS IR TRUKMĖ

10. Lėšos šiai Priemonei įgyvendinti skiriamos iš EJŖŽF (75 proc. bendrojo finansavimo) ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete (25 proc. bendrojo finansavimo).

11. Didžiausia galima paramos projektui suma yra 500 000 eurų.

12. Paramos paraiškos su partneriais neteikiamos.

13. Projektui įgyvendinti suteikiamos paramos intensyvumas gali būti iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo). Įmonių, kurios nepatenka į MVĮ sąvoką, įgyvendinamam projektui suteikiamas paramos intensyvumas gali būti iki 30 proc. nuo visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Likusios projekto tinkamų išlaidų dalies bei visų netinkamų projekto išlaidų finansavimą turi užtikrinti pareiškėjas.

14. Projekto įgyvendinimo laikotarpis negali viršyti 24 mėnesių nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Projektai, kuriems skiriama parama, turi būti įgyvendinti ir paramos lėšos išmokėtos iki 2023 m. gruodžio 31 d. Siekdamas, kad paramos lėšos būtų išmokėtos iki 2023 m. gruodžio 31 d., paramos gavėjas turi suplanuoti projekto veiklas taip, kad jis pateiktų Agentūrai paskutinį mokėjimo prašymą ne vėliau kaip likus 3 mėnesiams iki 2023 m. gruodžio 31 d.

VI SKYRIUS TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

15. Paramos paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju Taisyklių IV skyriuje.
16. Projektas atitinka Taisyklių II skyriuje nurodytą Priemonės konkretų tikslą.
17. Projekto veikla (-os) yra susijusi (-ios) su Priemonės remiama veikla (-omis), nurodyta (-omis) Taisyklių III skyriuje.
18. Projektas įgyvendinamas Lietuvos Respublikos teritorijoje.
19. Projektas nėra tinkamas paramai gauti, jeigu iki paramos paraiškos pateikimo jis buvo fiziškai baigtas arba visiškai įgyvendintas, nepaisant to, ar paramos gavėjas atliko visus su jais susijusius mokėjimus.
20. Pareiškėjas neturi skolų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Lietuvos Respublikos valstybiniam socialinio draudimo fondui, išskyrus atvejus, jeigu teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjui yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu).
21. Pareiškėjas turi užtikrinti, kad projekte numatytos išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų, kitų viešųjų lėšų.
22. Pareiškėjas turi užtikrinti tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, iš veiklos gautinas lėšas, nuosavas lėšas – kuris turi būti pagrįstas verslo plano, finansinių ataskaitų duomenimis. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška, pateikiant kredito įstaigos paskolos suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus. Paskolos ar išperkamosios nuomos / lizingo (finansinės nuomos) sutartis turi būti pateikta tada, kai pareiškėjas turi užtikrinti projekto išlaidų / investicijų finansavimą, t. y. paskolos ar išperkamosios nuomos / lizingo (finansinės nuomos) sutartis pateikiama su tuo mokėjimo prašymu, kuriuo yra prašoma apmokėti patirtas išlaidas / investicijas, panaudojant skolintas lėšas. Agentūra neatsako už kreditoriaus turimų lėšų patikimumą, realumą, prievolių vykdymą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka bei už kreditoriaus ir paskolos gavėjo įsipareigojimų nevykdymą.
23. Pareiškėjas turi tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų (jeigu įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą) ataskaitos arba ūkinės veiklos pradžios balansas). Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, jis turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir audito išvadą už praėjusius finansinius metus.
24. Parama gali būti teikiama gamybai didinti ir (arba) esamoms akvakultūros įmonėms modernizuoti arba naujoms įmonėms kurti, jei plėtra atitinka Akvakultūros plėtros plano tikslus ir uždavinius.
25. Pareiškėjas kartu su paramos paraiška turi pateikti ekonomiškai pagrįstą verslo planą, parengtą pagal Taisyklių 2 priede nustatytą formą. Akvakultūros sektoriuje veiklą pradedantis

pareiškėjas kartu su paramos paraiška turi pateikti galimybių studiją, parengtą pagal Taisyklių 3 priede nustatytą formą, jeigu investicijų suma viršija 50 000 Eur be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM).

26. Pareiškėjas, teikdamas paramos paraišką, turi įrodyti, kad jis atitinka ir projekto įgyvendinimo metu bei projekto kontrolės laikotarpiu prognozuojami ekonominio gyvybingumo rodikliai atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijus, nustatytus Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 3D-864 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Ekonominio gyvybingumo taisyklės).

27. Kai pareiškėjo veiklai, kuriai prašoma paramos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, yra privalomas poveikio aplinkai vertinimas ar atranka, dėl privalomo poveikio aplinkai vertinimo, ne vėliau kaip kartu su pirmu mokėjimo prašymu, turi būti pateikiama Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos atitinkamo regiono aplinkos apsaugos departamento (regiono, kuriame numatoma įgyvendinti projektą) išvada, kad numatoma įgyvendinti projekto veikla leistina pasirinktoje vietoje, arba išvada, kad poveikio aplinkai vertinimo atlikti neprivaloma (įskaitant planų ar programų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikalingumo išvadą, jeigu projektas gali daryti įtaką „Natura 2000“ teritorijai).

28. Jei projekte numatyti statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ir (arba) statinio ir technologinių inžinerinių sistemų įrengimas, kartu su paramos paraiška pateikiamas statinio techninis projektas ir statinio projekto bendrosios ekspertizės (kai ji privaloma) aktas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai turi būti parengti pagal statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“ (toliau – įsakymas Nr. D1-738), reikalavimus. Statinių techninis projektas, statinio projekto bendrosios ekspertizės (kai ji privaloma) aktas ir statybą leidžiantys dokumentai pateikiami iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo arba su pirmu mokėjimo prašymu. Jei projekte numatyta tik nesudėtingų statinių (pagal statybos techniniame reglamente STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl Statybos

techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“, nustatytus konstrukcijų požymius ir techninius parametrus) statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas, kartu su paramos paraiška pareiškėjas pateikia įsakymu Nr. D1-738 nustatyta tvarka parengtą supaprastintą statybos, rekonstravimo projektą ar kapitalinio remonto aprašą (kai juos privaloma rengti) ir leidimą statyti naują statinį, leidimą rekonstruoti statinį, leidimą atlikti statinio kapitalinį remontą (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinimo“) arba kitus dokumentus: aiškinamąjį raštą, kuriame nurodoma statinio naudojimo paskirtis, statybos vieta, projektuojamą (-us) statinį (-ius) apibūdinantys pagrindiniai rodikliai; sklypo planą su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir projektuojamų statinių pagrindiniais matmenimis plane; statinio konstrukcijų ir inžinerinių sistemų aprašymą, darbų techninę specifikaciją ir sąnaudų kiekių žiniaraščius.

29. Jei projekte numatyta naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, kapitalinis remontas ir (arba) statinio ir technologinių inžinerinių sistemų įrengimas, tačiau jiems paramos neprašoma, Taisyklių 28 punkte nurodyti reikalavimai netaikomi.

30. Nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama, paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo valdomas teisėtais pagrindais:

30.1. kai numatoma investuoti į naujų statinių statybą, žemė po numatomais statyti statiniais priklauso nuosavybės teise, nuomojama arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimasis ja ne trumpesnę kaip 8 metų laikotarpį nuo paramos paraiškos pateikimo dienos. Jei žemė yra valdoma nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys iki paramos paraiškos pateikimo dienos turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų galimybė (atitiktis šiam reikalavimui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

30.2. statiniai, į kuriuos investuojama, pareiškėjui priklauso nuosavybės teise, nuomjami arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimasis jais ne trumpesniu kaip 8 metų laikotarpiu nuo paramos paraiškos pateikimo dienos. Jei statiniai yra valdomi nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys iki paramos paraiškos pateikimo dienos turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamo

statinio valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta tokių investicijų galimybė (atitiktis šiam reikalavimui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

30.3. tuo atveju, kai nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama (išskyrus naujai statomus pastatus ir (arba) statinius), priklauso pareiškėjui su kitais asmenimis, pateikiamas rašytinis bendraturčio (-ių) sutikimas investuoti į jam kartu su pareiškėju priklausančią turtą ir plėtoti verslo plane numatytą veiklą ne trumpiau kaip 8 metus nuo paramos paraiškos pateikimo dienos.

31. Kai paramos prašoma įrangai, statiniais, kuriuose ši įranga bus sumontuota, pareiškėjo valdomi nuosavybės teise, nuomojami ar kitaip įstatymų nustatyta tvarka įrodomas teisėtas naudojimas jais. Nuomos ar kito teisėto naudojimosi jais sutartis, sudaryta ne trumpesniam kaip 8 metų laikotarpiui nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, VĮ Registrų centre turi būti įregistruota iki paraiškos pateikimo dienos.

32. Pareiškėjas laikomas netinkamu ir jam negali būti skiriama parama, jeigu jis:

32.1. neatitinka šiame Taisyklių skyriuje nustatytų tinkamumo gauti paramą sąlygų ir reikalavimų;

32.2. paramos paraiškoje ir (arba) pridedamuose dokumentuose ir (ar) pagal Agentūros paklausimą pateiktuose dokumentuose pareiškėjas Agentūrai pateikė melagingą informaciją;

32.3. pareiškėjui yra iškelta byla dėl bankroto arba jis yra likviduojamas;

32.4. vadovaujantis Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. 3D-285 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika), nustatoma, kad pareiškėjas galimai neteisėtai sukūrė tokiai paramai gauti reikalingas sąlygas;

32.5. iki paramos paraiškos pateikimo dienos buvo padaręs sunkų pažeidimą, numatytą Reglamento (ES) Nr. 508/2014 10 straipsnio 1 dalies d punkte ir Reglamento (ES) Nr. 508/2014 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas nusikalstamas veikas, ir (arba) įvykdė su EŽF arba EJŖŽF susijusį sukčiavimą ir nėra pasibaigęs Reglamente (ES) 2015/288 nurodytas paraiškų nepriimtumo laikotarpis. Teikdamas paramos paraišką, pareiškėjas pasirašytinai patvirtina, kad laikosi Reglamento (ES) Nr. 508/2014 10 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir Reglamento (ES) Nr. 508/2014 10 straipsnio 3 dalyje nurodytų kriterijų ir nėra įvykdęs su EŽF arba EJŖŽF susijusio sukčiavimo;

32.6. neprisiima visų Taisyklių VII skyriuje numatytų įsipareigojimų.

33. Paramos paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis ir Agentūros, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro turimus duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamosi registruose esančiais duomenimis.

34. Taisyklių 15–18, 21, 23 punktuose ir 32.2–32.6 papunkčiuose numatytų reikalavimų turi būti laikomasi nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

35. Pareiškėjas (paramos gavėjas) prisiima šiuos įsipareigojimus:

35.1. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą Taisyklių 23 punkte nurodyta tvarka;

35.2. apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, nuo paramos sutarties pasirašymo (ne anksčiau nei nuo turto įsigijimo) dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiu, o įgyvendinus projektą – likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas, esant draudimo paslaugų prieinamumui). Reikalavimas gali būti netaikomas, jei pareiškėjas įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nėra galimybių, ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šio fakto patvirtinimo oficialius skirtingų draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus. Įvykus draudžiamajam įvykiui, pareiškėjas įsipareigoja atstatyti turtą ne mažesne negu atkuriamąja turto verte ir neblogesnių techninių parametrų;

35.3. nekeisti remiamos veiklos pobūdžio, numatytų investicijų, projekto įgyvendinimo sąlygų ir nuosavybės formos, neįkeisti (be rašytinio Agentūros sutikimo), neparduoti ir kitaip neperduoti kitam asmeniui už paramos lėšas įgytos nuosavybės, nenutraukti projekto veiklos, nekeisti projekto įgyvendinimo vietos nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (leidimą įkeisti turtą Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraiškoje kredito įstaigos paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių);

35.4. pateikti detalų atliktų darbų aprašą ir apimtį (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos išlaidos). Baigus numatytus statybos (naujo statinio statybą, statinio rekonstravimą, kapitalinį remontą) ir (arba) statinio ir technologinių inžinerinių sistemų įrengimo darbus pateikti statybos baigimo dokumentus (ne vėliau kaip kartu su paskutiniu mokėjimo prašymu);

35.5. sudaryti sąlygas asmenims, įskaitant nepriklausomus ekspertus, turintiems teisę audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra vykdoma veikla, laikomasi sąlygų, už ką buvo skirta parama, kaip yra vykdomas projektas ir veikla po paramos sutarties pasirašymo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

35.6. teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir Veiksmų programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti;

35.7. viešinti paramą pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programą viešinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 3D-89 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės), nustatytą tvarką;

35.8. užtikrinti, kad investicijos atitinka / atitiks ES darbo saugos reikalavimus (techninis reglamentas „Mašinų sauga“, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“);

35.9. užtikrinti, kad įgyvendinus projektą įsigytos investicijos atitiks Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms yra taikomi tokie reikalavimai. Pažymą apie įsigytų investicijų atitiktį / neatitiktį Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

35.10. užtikrinti, kad pareiškėjui yra suteiktas veterinarinis patvirtinimas ar registravimas, arba įsipareigoti, kad veterinarinis patvirtinimas ar registravimas jam bus suteiktas ne vėliau kaip iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos;

35.11. neprieštarauti, kad duomenys apie gaunamą (gautą) paramą būtų viešinami visuomenės informavimo tikslais, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms siekiant apsaugoti ES finansinius interesus ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka;

35.12. sutikti, kad Agentūra ir (ar) Ministerija ar jų paskirti ekspertai patikrintų pateiktus duomenis ir atliktų patikrą vietoje, gautų papildomos informacijos apie projektą ir su juo susijusią veiklą;

35.13. visą projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį nepadaryti nusikalstamų veikų, nurodytų Reglamento (ES) Nr. 508/2014 10 straipsnio 1 dalies d punkte ir Reglamento (ES) Nr. 508/2014 10 straipsnio 3 dalyje;

35.14. sutikti, kad pateiktus duomenis kontrolės tikslams gali panaudoti ir kitos Lietuvos Respublikos ir ES institucijos;

35.15. sutikti, kad jo veikla, susijusi su projekto įgyvendinimu, būtų tikrinama po paramos paraiškos pateikimo dienos bet kuriame projekto įgyvendinimo etape ir projekto kontrolės laikotarpiu;

35.16. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad nebus galimai neteisėtai sukurtos tokiai paramai gauti reikalingos sąlygos (remiantis Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika);

35.17. įgyvendinus projektą atitiks Ekonominio gyvybingumo taisyklėse nustatytus reikalavimus.

36. Šiame Taisyklių skyriuje numatytų įsipareigojimų turi būti laikomasi iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos.

VIII SKYRIUS PROJEKTŲ PIRMUMO ATRANKOS KRITERIJAI

37. Tuo atveju, kai užregistruotose paramos paraiškose visa pareiškėjų prašoma paramos suma viršija planuojamą paskirstyti paramos sumą, Agentūra pirmiausia atlieka paramos paraiškų pirmumo atrankos vertinimą ir sugrupuoja paramos paraiškas pagal projektų pirmumo atrankos kriterijus. Paramos paraiškų pirmumo atrankos vertinimo metu siekiama nustatyti, kurios iš užregistruotų paramos paraiškų geriausiai atitinka Priemonės projektų pirmumo atrankos kriterijus. Tuo atveju, kai užregistruotose paramos paraiškose visa pareiškėjų prašoma paramos suma yra mažesnė arba lygi planuojamai paskirstyti paramos sumai, vadovaujamosi Taisyklių 39 punktu. Paramos paraiškos pirmumo vertinimas atliekamas vadovaujantis paramos paraiškoje ir jos prieduose pateiktais duomenimis. Paramos paraiškoje ir jos prieduose nurodyti duomenys be Agentūros paklausimo po paramos paraiškos pateikimo dienos negali būti koreguojami ar tikslinami, išskyrus akivaizdžias klaidas. Jeigu paramos paraiškoje ir jos prieduose nėra duomenų, leidžiančių nustatyti pareiškėjo atitiktį projekto pirmumo atrankos vertinimo kriterijui, laikoma, kad pareiškėjas jo neatitinka.

38. Projektų pirmumo atrankos kriterijai:

38.1. projektams, kuriuose numatoma produkcijos gamybinio proceso grandinė paremta švaresnių procesų diegimu, prašoma paramos už:

38.1.1. energijos taupymą, jei tokių investicijų dalis sudaro ne mažiau kaip 5 proc. tinkamų išlaidų vertės, – suteikiama 10 balų;

38.1.2. taršos kiekio (emisijos) gamybos procese mažinimą, jei tokių investicijų dalis sudaro ne mažiau kaip 5 proc. tinkamų išlaidų vertės, – suteikiami 5 balai;

38.2. projektu diegiamos inovatyvios akvakultūros produktų gamybos technologinės linijos (išskyrus proceso automatizavimą) – suteikiama 10 balų;

38.3. ūkio subjekto grynasis pelningumas yra:

38.3.1. nuo 3 iki 5 proc. (imtinai) už pirmus kalendorinius metus po projekto įgyvendinimo metų pabaigos ir visą projekto kontrolės laikotarpį – suteikiami 5 balai;

38.3.2. daugiau kaip 5 proc. už pirmus kalendorinius metus po projekto įgyvendinimo metų pabaigos ir visą projekto kontrolės laikotarpį – suteikiama 10 balų;

38.4. investicijos, skirtos akvakultūros sistemų valdymo metodams automatizuoti, o sukurtos valdymo sistemos turės didesnę (reikšmingesnę) poveikį pareiškėjo konkurencingumui didinti:

38.4.1. siekiama automatizuoti akvakultūros sistemų valdymo metodus ir tam tikslui yra numatomos investicijos, kurioms prašoma paramos, – suteikiama 10 balų;

38.4.2. daromos investicijos, kurioms prašoma paramos, siekiant didinti savo produkcijos vertę, – suteikiama 10 balų;

38.5. įgyvendinus projektą, bus padidintas ir kontrolės laikotarpiu išlaikytas darbo vietų skaičius (ataskaitiniais metais buvęs darbuotojų skaičius lyginamas su pirmaisiais metais po projekto įgyvendinimo pabaigos esančiu darbuotojų skaičiumi (vertinama visos darbo vietos ekvivalentu). Suteikiama po 2 balus už kiekvieną naujai sukurtą 1 darbo vietą, bet ne daugiau kaip 20 balų);

38.6. pareiškėja yra akvakultūros įmonė, užregistruota ir turinti galiojantį veterinarinio patvirtinimo numerį, leidžiantį vykdyti akvakultūros veiklą, ne mažiau kaip prieš 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos, – suteikiama 10 balų;

38.7. pareiškėja yra įmonė, turinti ekologinės produkcijos sertifikatą, kurios ekologinės akvakultūros produkcija sudaro 50 proc. viso auginamo žuvies kiekio visą projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, arba, įgyvendinus projektą, sudarys 50 proc. viso auginamo žuvies kiekio visą projekto kontrolės laikotarpį, – suteikiami 5 balai, jei produkcija sudaro arba viršija nurodytą lygį;

38.8. pareiškėjas prašo mažesnio paramos intensyvumo nei nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas (Taisyklių 13 punktą). Skiriama po 1 balą už kiekvieną paramos intensyvumo susimažinimo procentą, bet ne daugiau kaip 10 balų (ne daugiau kaip už 10 proc.).

39. Privalomasis mažiausias projektų pirmumo atrankos balų skaičius – 40 privalomųjų balų. Jeigu paramos paraiškos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko privalomojo mažiausio 40 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama ir Agentūra apie tai informuoja pareiškėją, nurodydama priežastis.

IX SKYRIUS

TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

40. Rengdamas projektą, pareiškėjas gali numatyti visas išlaidas, kurios yra tiesiogiai susijusios ir būtinos projektui įgyvendinti, tačiau iš paramos lėšų bus bendrai finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir būtinos projektui įgyvendinti išlaidos, neviršijant nustatyto paramos dydžio ir intensyvumo. Tinkamų finansuoti išlaidų dalį, kurių nepadengia paramos lėšos, pareiškėjas privalo

finansuoti pats. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos kaip bendra suma. Tinkamoms finansuoti išlaidoms pagrįsti turi būti pateikiami bent 3 (trys) komerciniai pasiūlymai arba viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.) (su analogiškais išlaidų pagrindines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašomos paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą, jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ar darbų pirkimai neatlikti. Pareiškėjas turi imtis visų priemonių įsigyti paslaugas ar prekes kaina, ne didesne už įprastas rinkoje egzistuojančias kainas, laikydamasis racionalaus lėšų panaudojimo principo. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės (paslaugos), darbų kaina yra 10 proc. didesnė, nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės (paslaugos) ar darbų kainos, atliekami veiksmai nustatyti Administravimo taisyklių 90 punkte.

41. Jei pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo patyrė ir apmokėjo dalį su projekto įgyvendinimu susijusių išlaidų, kartu su paramos paraiška pateikiami įvykdyto konkurso arba apklausos prekėms, paslaugoms ar darbams pirkti (jei Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu nėra nustatyti didžiausieji išlaidų įkainiai) dokumentai.

42. Įsigyjamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus (pvz., sertifikuotos).

43. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

43.1. tiesiogiai susijusios su remiama veikla, būtinos ir tiesiogiai susijusios su projekto vykdymu bei patirtos ne anksčiau nei 2014 m. sausio 1 d.;

43.2. realiai suplanuotos, pagrįstos ir įsigytos už kainas, ne didesnes už įprastas rinkoje egzistuojančias kainas arba neviršijant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintų didžiausiųjų išlaidų įkainių;

43.3. nurodytos paramos paraiškoje, faktiškai patirtos, užregistruotos paramos gavėjo apskaitoje ir pagrįstos išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų originalais arba oficialiai patvirtintomis jų kopijomis ir kurios gali būti nustatytos patikros vietoje metu;

43.4. kai jomis prisidedama prie Taisyklių 4 punkte nurodyto Priemonės konkretaus tikslo įgyvendinimo;

43.5. turtui išperkamąja nuoma / lizingu (finansine nuoma) įsigyti, kai išperkamąja nuoma įsigytas turtas tampa paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos.

44. Pagal Priemonę finansuojamos šias išlaidų kategorijas atitinkančios išlaidos:

44.1. projekte numatyta veikla vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas ir (arba) statinio ir technologinių inžinerinių sistemų įrengimas;

44.2. naujos technikos ir įrangos, skirtos projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas projekto įgyvendinimo vietoje;

44.3. N (įskaitant N₁ klasės transporto priemonės, kurios priskiriamos ir prie G kategorijos ir (arba) O kategorijos transporto priemonių (ne daugiau kaip 2 vienetai), jeigu įrodomas jų techninis poreikis (pagal Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimus, patvirtintus Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“), skirtas projekto reikmėms, įsigijimas ir išlaidos, susijusios su transporto priemonių pritaikymu žuvininkystės reikmėms (komerciniuose pasiūlymuose / išduotoje sąskaitoje faktūroje turi būti nurodoma transporto kategorija bei kėbulo tipo kodas). Jei įsigyjama teisės aktų nustatyta tvarka privaloma registruoti nauja transporto priemonė buvo įregistruota pardavėjo vardu, pareiškėjas turi pateikti to pardavėjo rašytinį patvirtinimą, kad transporto priemonė nebuvo eksploatuota. Parama įsigyti N₁ klasės transporto priemonę teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinių skyrius atskirtas pertvara ir jame nėra langų (šis reikalavimas netaikomas N₁ klasės transporto priemonėms, kurios priskiriamos ir prie G kategorijos). N₁ klasės transporto priemonėms ir (arba) N₁ klasės transporto priemonėms, kurios priskiriamos ir prie G kategorijos, įsigyti didžiausia tinkamų finansuoti išlaidų (be PVM) suma gali sudaryti 30 000 Eur (kompensuojant išlaidas priklausomai nuo pareiškėjui taikomo paramos intensyvumo)

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-418](#), 2017-06-22, paskelbta TAR 2017-06-22, i. k. 2017-10529

44.4. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali sudaryti iki 5 proc. kitų tinkamų finansuoti išlaidų be PVM (iš jų verslo planui parengti – ne daugiau kaip 1 proc., konsultuoti projekto įgyvendinimo klausimais – ne daugiau kaip 1 proc.);

44.5. projekto viešinimo išlaidos, kurios patiriamos pagal Viešinimo taisyklėse nustatytą tvarką.

45. Netinkamos finansuoti išlaidos:

45.1. neatitinkančios Taisyklių 40–44 punktų nuostatų, prieštaraujančios Taisyklių 7 punktui;

45.2. baldai ir biuro įranga;

45.3. trumpalaikio turto įsigijimo išlaidos;

45.4. susijusios su nuoma (išskyrus Taisyklių 43.5 papunktį);

45.5. draudimo įmokos;

45.6. gyvūnų įsigijimo išlaidos;

45.7. palūkanų mokėjimo ir išlaidos, susijusios su išperkamosios nuomos / lizingo (finansinės nuomos) sutarties administravimu, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos;

45.8. atliktos nesilaikant pirkimų procedūrų, numatytų Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 3D-799 „Dėl Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“.

46. Pirkimo ir (arba) importo PVM, kurį pareiškėjas (paramos gavėjas) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM pareiškėjas (paramos gavėjas) į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

X SKYRIUS

PARAMOS PARAŠKŲ TEIKIMAS IR ADMINISTRAVIMAS, SPRENDIMO DĖL PARAMOS SKYRIMO ARBA NESKYRIMO PRIĖMIMO IR PARAMOS SUTARTIES SUDARYMO TVARKA

47. Paramos paraiškos priimamos taikant netiesioginio paramos paraiškų priėmimo procedūrą. Paramos paraiškas priima ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Agentūra paramos paraiškas vertina ir atlieka pateiktų paramos paraiškų patikras vietoje Administravimo taisyklėse ir Agentūros nustatyta tvarka.

48. Paramos paraiškos forma pateikiama Taisyklių 1 priede.

49. Paramos paraiška ir (arba) dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

50. Paramos paraiška ir jos priedai turi būti pateikti spausdintine forma (surinkti kompiuteriu). Ranka užpildytos paramos paraiškos nepriimamos.

51. Paramos paraiška ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba el. paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paramos paraiškos nepriimamos.

52. Paramos paraiškos, pateiktos pasibaigus kvietime teikti paramos paraiškas nurodytam paramos paraiškų priėmimo terminui, nepriimamos.

53. Pareiškėjas per vieną paramos paraiškų teikimo laikotarpį gali pateikti tik vieną paramos paraišką pagal Priemonę. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas projekto, pateikto pagal Priemonę, įgyvendinimo laikotarpiu negali teikti naujos paramos paraiškos pagal Priemonę. Pakartotinai paramos pagal Priemonę galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnį pagal Priemonę finansuojamą projektą, t. y. pateikus galutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą. Jei pirmoji paramos paraiška nėra išregistruota arba nėra pasibaigęs ankstesnio pagal Priemonę finansuojamo projekto įgyvendinimo laikotarpis, kitos to paties pareiškėjo pateiktos paramos paraiškos atmetamos.

54. Pareiškėjui, kuris paramos paraiškos pateikimo metu vykdo projektą pagal Veiksmų programos priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ (nėra pateikęs galutinio mokėjimo prašymo ir galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos) ir kuriam teikiama parama, atitinkanti Reglamento (ES) Nr. 508/2014 48 straipsnio 1 dalies a, b, c, d, f, g, h punktų sąlygas, analogiškai taikomas Taisyklių 53 punktas.

55. Informacija apie paramos paraiškas, kurioms atliktas tinkamumo skirti paramą vertinimas, skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant pareiškėjo pavadinimą, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, taip pat nurodomas bendras registruotų paramos paraiškų ir paramos paraiškų, kurioms atliktas tinkamumo skirti paramą vertinimas, skaičius.

56. Sprendimą dėl paramos skyrimo arba neskystimo priima ir patvirtina Ministerija, vadovaudamasi Ministerijos projektų atrankos komiteto rekomendacijomis Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

57. Agentūra, gavusi Ministerijos sprendimą skirti paramą arba jos neskirti, per 5 darbo dienas nuo sprendimo gavimo dienos informuoja pareiškėją dėl paramos skyrimo arba neskystimo. Jeigu pareiškėjui parama yra skiriama, Agentūra vadovaudamasi Administravimo taisyklių nustatyta tvarka ir terminais parengia, suderina su pareiškėju paramos sutarties projektą ir kviečia jį atvykti į Agentūrą pasirašyti suderintos paramos sutarties bei nurodo pasiūlymo pasirašyti paramos sutartį galiojimo terminą.

58. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

59. Paramos gavėjas, teikdamas galutinį mokėjimo prašymą, kartu pateikia galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą, o 5 metus po galutinio lėšų išmokėjimo, t. y. per 4 mėnesius kiekvieniems kalendoriniams metams pasibaigus, – užbaigto projekto metinę ataskaitą. Ataskaitų formos pateikiamos Agentūros interneto svetainėje.

XI SKYRIUS

MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

60. Mokėjimo prašymai teikiami Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniams paramos administravimo skyriams ir administruojami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Mokėjimo prašymo forma ir informacija apie pridedamus dokumentus pateikiama Agentūros interneto svetainėje.

61. Paramos gavėjas gali pateikti iki 4 mokėjimo prašymų (įskaitant galutinį mokėjimo prašymą). Konkretus mokėjimo prašymų skaičius bei mokėjimo prašymų pateikimo terminai nurodomi paramos sutartyje.

62. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas.

63. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, jis užregistruojamas, tačiau pareiškėjas raštu turi Agentūrai paaiškinti priežastis ir pateikti pateisinamus dokumentus, kuriuose pagrindžiamos vėlavimo priežastys. Sankcijos dėl pavėluoto mokėjimo prašymo pateikimo nustatomos Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. 3D-639 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų metodika).

64. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, paramos gavėjas turi Agentūrai raštu paaiškinti vėlavimo priežastis ir pateikti dokumentus, pagrindžiančius vėlavimo priežastis.

65. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, jis iki paramos sutartyje nustatyto termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo. Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, keičiama paramos sutartis.

66. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansines institucijas.

67. Priemonei taikomas paramos lėšų išmokėjimo būdas – išlaidų kompensavimas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

68. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XII SKYRIUS SANKCIJOS

69. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiame) projektą paramos gavėjui taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos.

70. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatoma vadovaujantis Sankcijų metodika.

71. Paramos gavėjui pažeidus pirkimų vykdymo tvarką, sankcijos taikomos pagal Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintą Sankcijų paramos gavėjams, pažeidusiems pirkimų vykdymo tvarką, taikymo metodiką.

XIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

72. Projekto įgyvendinimo priežiūra ir patikros vietoje vykdomos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

73. Pareiškėjai dėl paramos paraiškos, mokėjimo prašymo administravimo ir (arba) įgyvendinamo projekto administravimo turi teisę apskusti Agentūros ir (arba) Ministerijos veiksmus arba neveikimą Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

74. Dokumentų saugojimo tvarka nustatyta Administravimo taisyklėse.

75. Taisyklės gali būti keičiamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

76. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

77. Pasikeitus Taisyklėms, nauji reikalavimai nuo jų įsigaliojimo dienos taikomi vienodai visiems pareiškėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-238](#), 2017-04-07, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06030

Priedų pakeitimai:

3D-36 1 priedo pakeitimas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-238](#), 2017-04-07, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06030

Nr. [3D-418](#), 2017-06-22, paskelbta TAR 2017-06-22, i. k. 2017-10529

3D-36 2 priedo nauja redakcija

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-238](#), 2017-04-07, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06030

3D-36 papildymas 3 priedu

Papildyta priedu:

Nr. [3D-238](#), 2017-04-07, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06030

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-238](#), 2017-04-07, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-06030

Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. sausio 28 d. įsakymo Nr. 3D-36 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos antrojo Sąjungos prioriteto „Aplinkosaugos požiūriu tvarios, efektyviai išteklius naudojančios, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos akvakultūros skatinimas“ priemonės „Produktyvios investicijos į akvakultūrą“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-418](#), 2017-06-22, paskelbta TAR 2017-06-22, i. k. 2017-10529

Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. sausio 28 d. įsakymo Nr. 3D-36 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos antrojo Sąjungos prioriteto „Aplinkosaugos požiūriu tvarios, efektyviai išteklius naudojančios, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos akvakultūros skatinimas“ priemonės „Produktyvios investicijos į akvakultūrą“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo